

Vägledning om rovdjursbidraget under anslag 1:3 ”Åtgärder för värdefull natur”

Vägledning till länsstyrelserna om vad bidragets får användas till och hur
bidraget ska återrapporteras till Naturvårdsverket

Vägledningens innehåll

Vägledningens syfte är att informera länsstyrelserna om hur rovdjursbidraget som utbetalas via 1:3 anslaget får användas och hur det ska återrapporteras till Naturvårdsverket. Vägledningen innehåller information om villkor för användandet av bidraget samt instruktioner för återrapporteringen till Naturvårdsverket.

Syfte med rovdjursbidraget

Syftet med rovdjursbidraget är att stödja länsstyrelsernas uppdrag att via den regionala förvaltningen bidra till att uppnå rovdjurspolitikens övergripande och långsiktiga mål att: ”... varg, björn, järv, lodjur och kungsörn ska uppnå och bibehålla gynnsam bevarandestatus enligt art- och habitatdirektivet, samtidigt som tamdjurshållning inte påtagligt försvåras och socioekonomiska hänsyn tas” (En hållbar rovdjurspolitik, 2012/13:191). Rovdjursbidraget syftar till att underlätta genomförandet av regionalt anpassade aktiviteter för att nå detta mål.

Om rovdjursbidraget

Rovdjursbidraget är en finansiell förstärkning som utbetalas till länsstyrelserna för kostnader i samband med rovdjursförvaltningen. Bidraget får användas för kostnader inom rovdjursförvaltningen för att nå rovdjursförvaltningens långsiktiga och övergripande mål och som inte redan finansieras med stöd av inventeringsmedel eller viltskademedel.

Rovdjursbidraget är en sammanslagning av de tidigare bidragen *Medel för akuta insatser vid angrepp på tamdjur orsakade av stora rovdjur* och *Medel för information om rovdjursförvaltningen*. Beslut om sammanslagning fattades av Naturvårdsverket 2012 med syftet att ge länsstyrelserna större möjligheter att anpassa användningen av bidraget till den regionaliserade rovdjursförvaltningen. Dagens rovdjursbidrag har ett vidare syfte än de tidigare bidragen var för sig och kan användas i fler sammanhang.

Rovdjursbidraget betalas ut årligen till alla länsstyrelser (utom Gotland) via 1:3-anslaget ”Åtgärder för värdefull natur” och består av medel som regeringen har öronmärkt för rovdjursförvaltningen. Hur stor andel av det totala bidragsbeloppet som utbetalas till varje länsstyrelse beräknas av Naturvårdsverket utifrån en fördelningsnyckel som länsstyrelserna och Naturvårdsverket tillsammans har tagit fram. Rovdjursbidraget utbetalas utan föregående ansökningsförfarande till länsstyrelserna och ska återrapporteras till Naturvårdsverket en gång per år. Naturvårdsverket ansvarar för fördelning, vägledning och uppföljning av rovdjursbidraget.

Vad får rovdjursbidraget användas till?

Naturvårdsverket har i de nationella förvaltningsplanerna för de stora rovdjuren tagit fram fyra delmål för att tydliggöra hur rovdjurspolitikens långsiktiga mål ska uppnås. De fyra delmålen bedöms vara nödvändiga för att stärka och upprätthålla en hållbar rovdjursförvaltning med hög grad av förtroende. Aktiviteter som genomförs av länsstyrelserna med stöd av rovdjursbidraget ska därmed vara relevanta för de nationella delmålen att:

- 1) uppnå och bibehålla gynnsam bevarandestatus för de stora rovdjuren
- 2) minska skador orsakade av stora rovdjur
- 3) öka förtroendet för förvaltningen
- 4) motverka illegal jakt

De aktiviteter som genomförs med stöd av rovdjursbidraget ska således ha en tydlig koppling till ett eller flera av dessa delmål, kopplingen ska tydligt framkomma i återrapporteringen. De aktiviteter som länsstyrelserna använder rovdjursbidraget till ska vara regionalt anpassade och utöver de nationella delmålen även gå att koppla till de regionala målen. I samband med återrapporteringen av rovdjursbidraget till Naturvårdsverket ska därför den regionala förvaltningsplanen bifogas.

Exempel på hur bidraget kan användas:

Rovdjursbidraget kan användas för informations- och dialogprojekt rörande rovdjursförvaltningen riktade till länets medborgare och regionala aktörer. Bidraget kan även användas för kompetensutveckling för länsstyrelsen personal eller för regionala aktörer liksom till samverkan och kunskapsöverföring mellan länsstyrelserna för att utveckla den regionala rovdjursförvaltningen. För att uppnå delmål 2 om minskade skador, kan bidraget användas till akuta insatser för att minska skador och oro i samband med rovdjursförekomst. Bidraget får även användas till att bygga upp akutgruppsverksamhet i länet samt driftskostnader för att ha en akutgrupp i beredskap.

Andra aktörer än länsstyrelsen

Naturvårdsverket rekommenderar att länsstyrelserna har ett nära samarbete med regionala aktörer för att skapa en regional förankring när åtgärder och aktiviteter utformas. Varje länsstyrelse har inom ramen för sin del av rovdjursbidraget möjlighet att fördela bidraget till andra aktörer när detta bedöms vara motiverat. Det statliga regelverket för bidragsgivning gäller även för vidareförmedling av bidrag.

Aktiviteter som finansieras av rovdjursbidraget via en länsstyrelse men som genomförs av en annan aktör ska redovisas inom ramen för länsstyrelsens årliga återrapportering av rovdjursbidraget. Det är därför viktigt att en sådan vidarefördelning av bidraget har en tydlig avgränsning i uppdrag och omfattning samt att aktiviteten passar in i Länsstyrelsens planering och tiden för återrapportering. Länsstyrelsen behöver ha ett korrekt ansökningsförfarande och en uppföljning av bidrag som

utbetalas med rovdjursbidraget och kunna redovisa detta till Naturvårdsverket i den årliga återrapporteringen. Kopplingen till målen i regionala och nationella förvaltningsplaner gäller även när andra aktörer än Länsstyrelsen genomför en aktivitet med stöd av rovdjursbidraget.

Vad rovdjursbidraget inte får användas till

De aktiviteter som genomförs med stöd av rovdjursbidraget ska vara sådana att de inte är finansierade av andra bidrag avsedda för rovdjursförvaltning, såsom inventeringsmedel och viltskademedel. Aktiviteter som inte är kopplade på ett tydligt sätt till rovdjursförvaltningen får inte finansieras av rovdjursbidraget.

Rovdjursbidraget får inte användas för finansiering av:

- akuta insatser vid skador orsakade av andra djur än stora rovdjur
- kommunikations- och informationsinsatser om andra djur än stora rovdjur
- inventeringar av stora rovdjur
- skyddsjakt eller licensjakt eller kostnader i samband med detta
- operativa insatser i fält för aktiviteter kopplade till att motverka illegal jakt
- situationer då 9 § jaktlagen är aktuell, då polisen ansvarar för dessa tillbud
- ersättning för skador av vilt, permanenta åtgärder eller utrustning för permanenta åtgärder (11 § viltskadeförordningen, 2001:724).

Rovdjursbidraget får heller inte användas för studieresor eller andra kompetenshöjande åtgärder utanför Norden.

Återrapportering av rovdjursbidraget

Syftet med återrapportering är, förutom de redovisningskrav som finns, en möjlighet att dra lärdomar av gjorda erfarenheter, att utveckla och uppdatera åtgärder och arbetssätt i en adaptiv och transparent förvaltning. Kopplingen mellan genomförda aktiviteter och mål i förvaltningsplanerna är en viktig del i den årliga återrapporteringen av rovdjursbidraget och en förutsättning för uppföljning och utvärdering av hur rovdjursbidraget stärker arbetet att nå förvaltningens mål. Återrapporteringen är också ett viktigt verktyg för Naturvårdsverkets möjlighet att utveckla vägledningen till länsstyrelserna.

Rovdjursbidraget ska återrapporteras till Naturvårdsverket senast den 15 februari varje år. Användningen av rovdjursbidraget ska återrapporteras genom blanketten, "Blankett för återrapportering av rovdjursbidraget" inklusive bilaga 1". Blanketten återfinns på Naturvårdsverkets hemsida tillsammans med denna vägledning.